

Ojczysty - dodaj do ulubionych / Ciekawostki językowe

OBIAD

◆ ◆ ◆
O J C Z Y S T Y – D O D A J
D O U L U B I O N Y C H

W dawnej Polsce OBIAD jadano zawsze w środku, a nie pod koniec dnia. OBIAD był to posiłek południowy lub okołopołudniowy, jadany wspólnie w domu, przy stole, podczas przerwy w pracach polowych czy zajęciach gospodarskich. Jest kilka teorii dotyczących etymologii nazwy OBIAD. Jedna z nich głosi, że OBIAD - w prasłowiańszczyźnie *obědъ - pochodzi od czasownika *ob-ěsti lub *ob-ěsti sę, czyli OBJEŚĆ, OBJEŚĆ SIĘ. OBIAD byłby zatem posiłkiem, którym się objadano, a więc najadano do syta. Druga teoria również wywodzi słowo OBIAD od czasownika *ob-ěsti - OBJEŚĆ - ale w innym znaczeniu: OBJEŚĆ znaczyłoby 'zjeść ze wszystkich stron, zjeść przez wszystkich', czyli 'zjeść wspólnie', a OBIAD pierwotnie oznaczałby 'wspólny posiłek'. Według trzeciej teorii OBIAD nie miałby nic wspólnego z objadaniem się czy objedzeniem czegoś. Przyjmując, że OBIAD znaczył najpierw 'południowa przerwa w pracy' (słowo OBIAD w znaczeniu 'południe, środek dnia' do dziś używane jest w gwarach), można założyć istnienie czasownika o domniemanej postaci *o(t)-bědъ / o(t)-běditi i znaczeniu „odbiedzić się”, ‘przestać się biedzić nad czymś’. Według tej teorii OBIAD byłby zatem najpierw chwilą odetchnięcia w pracy, przerwą na odpoczynek i jedzenie, a dopiero wtórnie - porą dnia i samym posiłkiem.